

OBNOVA

Časopis za kulturu, društvo i politiku

Prosinac, 2017. godine

OBNOVA

Časopis za kulturu, društvo i politiku

NAKLADNIK

Udruga „Obnova“

ZA NAKLADNIKA

Marko Paradžik

UREDNIŠTVO

Davor Dijanović, Marin Sabolović

GLAVNI UREDNIK RUBRIKE „UMJETNOST“

Ante Brešić Mikulić

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

Marko Paradžik

TAJNICA UREDNIŠTVA

Nikolina Rodić

LEKTURA

Tihana Pšenko Miloš

RECENZENTI

Prof. emeritus Tihomir Hunjak, dr. sc. Danijela Lucić, doc. dr. sc. Hrvoje Kalinić, dr. sc. Josip Dukić, mag. educ. soc. et mag. soc. Damir Miloš

GRAFIČKI DIZAJN, PRIJELOM I PRIPREMA ZA TISAK

Ante Starčević

TISAK

Tiskara Zebra

ISSN

1849-0697

MREŽNE STRANICE

www.obnova.com.hr

E-POŠTA

casopis.obnova@gmail.com

Davor Dijanović
davor.dijanovic@gmail.com

Marko Paradžik, mag. iur.
theodorospara@gmail.com

Matej Tolić, mag. iur.
matejtolic92@gmail.com

Mateo Baran, student prava
mateobaran1234@gmail.com

Ivan Trogrlić, student povijesti
trogrlic.ivan@gmail.com

Dino Ljubić, univ. bacc. ing. naut.
uvelavristina@hotmail.com

Ante Brešić Mikulić, mag. art.
ante.b.m@hotmail.com

Georgette Yvette Ponté, mag. art.
georgetteponte@gmail.com

Ivan Dadić, univ. bacc. ing. naut.
dada128@hotmail.com

Luka Matej Mahečić, student Medicinskog fakulteta
lukamatejmahecic@hotmail.com

Tihana Pšenko Miloš, mag. educ. croat., mag., mag.
comm.
tihana158@gmail.com

Marko Mustić, student sociologije
marko.mustic@gmail.com

GOST AUTOR

Mr. sc. Petar Marija Radelj
pemarade@gmail.com

AUTORI

SADRŽAJ

	Riječ urednika	8
	Davor Dijanović Razgovor s prof.dr.sc. Stipom Kutlešom	13
	Marko Paradžik Razgovor s prof.dr.sc. Žarkom Paićom	27
TEMA BROJA	Davor Dijanović Problem tehnike u filozofskoj misli Nikolaja Berdjajeva	48
	Matej Tolić, Mateo Baran Tehnologija u Tolkienovu međuzemlju	75
	Ivan Trogrlić Razvoj i primjena tehnologija proizašlih iz drugoga svjetskoga rata – komparativni prikaz na primjeru Njemačke i Japana	82
RAZNO	Davor Dijanović Dva znanstvena zbornika o Domovinskom ratu	94
	Petar Marija Radelj Protiv nasilja nad naravi, ženom i obitelji – očitanje u javnu raspravu o potvrđivanju Istanbulske konvencije	98

	Dino Ljubić	
	Revolucija desete umjetnosti	115
UMJETNOST	Ante Brešić Mikulić	
	Veksilološka analiza i rekonstrukcija trijalističkih prijedloga do 1918.	134
	Ciklus likovnih radova autorice Georgette Yvette Ponté	
	Tijelo žene	156
	Perun	
	Bijela Smrt (pjesma)	163
	Marko Paradžik	
	Bića u daljini (pjesma)	164
	Ivan Dadić	
	Nezahvalnik (pjesma)	165
KNJIŽEVNOST	Luka Matej Mahečić	
	(jedna pjesma)	167
	Tihana Pšenko	
	(osam pjesama)	168
	Marko Musić	
	(četiri pjesme)	172
	Davor Dijanović	
	Gnjev pravednosti (pjesma)	176
	Marko Musić	
	Susret (kratka priča)	177
	Udruga Obnova	189

DVA ZNANSTVENA ZBORNIKA O DOMOVINSKOM RATU

AUTOR

Davor Dijanović¹

Nedavno su iz tiska u nakladi Sveučilišta u Zadru izišla dva znanstvena zbornika o obrambeno-oslobodilačkom Domovinskom ratu. Prvi nosi naslov „Semiologija obrambenoga Domovinskog rata“, a obuhvaća šest znanstvenih radova nastalih kao rezultat proširenih izlaganja na znanstveno-stručnom skupu „Semiologija obrambenoga Domovinskog rata“ u prosincu 2013. godine. Drugi zbornik rezultat je znanstveno-stručnoga skupa „Vojno-geografski aspekti obrambenoga Domovinskog rata“ održanog u ožujku 2014., a obuhvaća četiri znanstvena priloga. I jedan i drugi zbornik uredio je mladi geograf i povjesničar Marin Sabolović,

---

¹ Davor Dijanović, student Pravnog fakulteta Sveučilišta u Osijeku, urednik portala Hrvatskog kulturnog vijeća, Marina Getaldića 9, Bjelovar, davor.dijanovic@gmail.com

autor knjige „Odoroslovlje hrvatskih oružanih formacija 1990. – 1996.“.

Zbornik „Semiologija obrambenoga Domovinskog rata“ obrađuje semiološki aspekt Domovinskoga rata. Semiologija je znanstvena disciplina koja proučava simbole i njihova značenja ulazeći u mnoga područja, od medicine i filozofije do jezikoslovlja i jezika simbola poput znakovlja, odora, heraldičkih, filatelističkih, falerističkih i veksikoloških elemenata (str. 9.). Dr. sc. pukovnik Željko Heimer, predsjednik Hrvatskog grboslovnog i zastavoslovnog društva, svojim je znanstvenim savjetima pomogao boljem uređenju ovoga zbornika, nastalog kao rezultat inicijative skupine studenata Sveučilišta u Zadru, a recenzirali su ga dr. sc. Dubravka Peić Čaldarović i dr. sc. Tijana Trako Poljak.

Autor je prvoga rada u zborniku Frane Bojmić, a rad nosi naslov „Agresija na Republiku Hrvatsku i stvaranje Oružanih snaga Republike Hrvatske“. U radu se obrađuju događaji koji su prethodili agresiji Srbije i JNA na Hrvatsku, vojni aspekt agresije te izgradnja obrambenoga sustava Republike Hrvatske i Hrvatske vojske kao nositelja sustava obrane.

U drugome radu „Semiološki aspekti izložbe ‘Domovinski rat‘“ Ivica Neveščanin i Andreja Smetko predstavljaju povijesnu izložbu „Domovinski rat“ koju je u sklopu svoje izložbene djelatnosti priredio Hrvatski povijesni muzej u studenome 2011. godine. Naglasak je na prikazu semiološkog aspekta izložbe koji stručno odabranim muzejskim predmetima raspoređenima u nekoliko kronoloških tematskih cjelina posjetiteljima predstavlja i interpretira događaje i procese koji su obilježili razdoblje stvaranja samostalne i suverene Republike Hrvatske i njezine obrane u nametnutome ratu.

Dr. sc. Željko Heimer u trećem radu „Vojne zastave postrojbi iz Domovinskog rata“ govori o vojnim zastavama iz vremena Domovinskoga rata. Zastave postrojbi nastale tijekom Domovinskoga rata i danas imaju moć snažnih simbola s emocionalnim nabojem koji uvelike nadilazi njihovu materijalnu podlogu.

Rad „Semiologija Republičkog sekretarijata za unutrašnje poslove i Ministarstva unutarnjih poslova u razdoblju od 1989. do 1995.“, autora Željka Jamičića, predstavlja promjene nastale u vizualnom izgledu redarstvenih snaga u Hrvatskoj od 1989. do 1995., odnosno uoči i tijekom Domovinskoga rata. Prikaz se temelji na promjenama u odorama i oznakama zvanja u temeljnoj i specijalnoj

policiji, heraldičkim simbolima te na vizualnom izgledu vozila i registarskih pločica.

Urednik zbornika Marin Sabolović napisao je rad „Službene odore Oružanih snaga Republike Hrvatske od 1991. do 1993. godine“, koji donosi kronologiju nastanka i razvitka službenih odora u početnoj fazi ustroja Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Vojni kapelan mr. sc. Slavko Rajič u posljednjem radu „Simbolika dušobrižništva u Domovinskom ratu“ pokazao je kako su religijski simboli u Domovinskom ratu proizašli iz vjere hrvatskoga branitelja, odnosno vjere hrvatskoga naroda. Rajič posebno razmatra simboliku križa i krunice koji su se devedesetih redovito vezali uz hrvatske branitelje.

Drugi zbornik tematizira vojno-geografske aspekte Domovinskoga rata. Znanstveni savjetnik pri uređivanju zbornika bio je dr. sc. general bojnik Slaven Zdilar, a recenzenti prof. dr. sc. Željka Šiljković i prof. dr. sc. Nenad Pokos.

Zbornik otvara rad dr. sc. Sandre Jović Mazalin „Dubrovačko gospodarstvo u obrambenom Domovinskom ratu“. U radu se razmatra uloga dubrovačkoga gospodarstva tijekom Domovinskoga rata te negativne posljedice ratnih razaranja na razvitak dubrovačkoga gospodarstva. Polazište istraživanja spoznaje su koje su proizašle iz osobnog iskustva ratnih događaja na dubrovačkom području, upotpunjene analizom različitih izvora podataka, što tekstualnih što kartografskih.

Narušavanje međunacionalnih odnosa u vrijeme prvih nekoliko tjedana velikosrpske pobune u Hrvatskoj, u ljeto 1990., predmet je rada Andrijane Perković Paloš pod naslovom „Suživot Hrvata i Srba tijekom srpske pobune u Hrvatskoj: primjer sjeverne Dalmacije“. U fokusu ovoga rada sjeverna je Dalmacija s Kninom – epicentrom srpske pobune protiv demokratski izabrane hrvatske vlasti. Autorica zaključuje da su Srbi s kninskoga područja pokazivali najmanje razumijevanja za uspostavljanje mirnog suživota s Hrvatima te da su uvelike prihvatili politiku Slobodana Miloševića.

Marin Sabolović, Lucija Sikirić i Goran Vuković napisali su u suautorstvu rad „Teorijski pregled vojno-geografskih analiza – primjer operacija ‘Vihor’“. Voj-

no-redarstvena operacija „Vihor“ označavala je taktičku napadnu operaciju Oružanih snaga Republike Hrvatske i Ministarstva unutarnjih poslova (MUP) u odgovornosti Operativne grupe za Sisak i Baniju (OGSB) na području banovinsko-pokupskoga bojišta. Cilj operacije bio je ovladavanje džepova južno od rijeke Kupe složenom borbenom radnjom – napad iz pokreta s forsiranjem rijeke. U radu su prikazani ključni geografski elementi uz pomoć digitalnih analiza.

Prof. dr. sc. Dražen Živić napisao je posljednji rad u zborniku „Važnost ‘kukuruznog puta’ u obrani Vukovara 1991. godine“. Zbog etnodemografske strukture grada i okolnih naselja Vukovar se i prije potpunog vojnog okruženja početkom listopada 1991., s vojno-geografskoga stajališta, nalazio u vrlo nepovoljnom prometno-geografskom položaju. Stoga se sigurnost i stabilnost prometne povezanosti s Vinkovcima kao najbližim većim urbanim središtem te omogućavanje nesmetanog dotoka ljudstva, naoružanja i vojne opreme, kao i medicinskih potrepština i hrane, nametnulo kao prioritetan obrambeno-logistički zadatak hrvatskih snaga angažiranih u obranu grada. U tom je kontekstu uloga „kukuruznog puta“ između vukovarskoga prigradskoga naselja Lužac i obližnjega naselja Bogdanovci, kao isturene točke obrane grada, bila veoma važna. Od 25. kolovoza do početka listopada 1991. ovaj je poljski put bio dionica prometnice Vukovar – Bogdanovci – Marinci – Nuštar – Vinkovci, za koju su se vodile teške borbe između hrvatskih snaga i JNA, potpomognute brojnim lokalnim i drugim srpskim vojnim i paravojnim postrojbama.

Navedena dva zbornika predstavljaju vrijedan znanstveni doprinos literaturi o Domovinskome ratu, među ostalim i s obzirom na činjenicu da pojedini radovi problematiziraju aspekte Domovinskoga rata koji nisu bili predmetom ozbiljnije znanstvene obrade. Činjenica da su u nastajanju oba zbornika sudjelovali i inicijativu imali mladi ljudi, znak je povijesne svijesti naraštaja koji dolaze o važnosti Domovinskoga rata koji je jedini stvarni temelj moderne hrvatske države.